

PIRKADAT

Post(a) modern

Horváth Júlia Borbála

A honpolgár egykoron kényelmesen besétált a postahivatalba, és ablakon át bementa, mit üzen közeli- és távolabbi ismerőseinek, majd hetekig, hónapokig várt a viszonzásra. Manapság a népesség munkahelyen, iskolában, strandon, utazás közben vagy akár unaloműzésésként, percek alatt temérdek üzenetet ad-vesz. Hiába azonban bármely elektronikus találmány, a hivatalos intézmények komolyabb ügyekben ragaszkodnak a papírokhoz, azáltal a hús- vér kézbesítőkhöz. Ki-ki örül, vagy bujkál előlük; Árpi végül megadva magát a sorsnak, átáll a másik oldalra.

Jó napot! Hahó, posta! Postaaaa... Van itt-hon valaki? – A zöld sapkás néhány másodpercig elbabirkál a papírjai között. Ritkán csenget kétszer, mert közhely az már öná-luk is; pénzt hoz-visz, értesítőt kitölt, dátumot firkant az újrahasznosított cetlire, s állna tovább. *Isteni csoda, hogy megadatott ez nekem...* – hajlonként, munkába menet így áldja szerencsését, s iparkodik, nehogy késsen kezdésnél. *Jó reggeleket...* – parola és pirula, kinek mi jár, a postás bácsik és nénik korán kelnek. Reggel hat tizenötök kezdene a hivatalban, válogatással sorrendbe foglalják a küldeményeket, egyetlen perc se menjen pocskékba a terepen. Az asztalon külön rekeszbe kerülnek az azonos utca és házszám alá tartozó címhelyek, amelyeket keveredés-mentes technikával (értsd: tejegumival összefogva) a postás zsákjába rejt. *En kiskocsit használok... En plusz oldaltáskát viszek, folyamatosan kiürül az is...* – izlésbeli szabadság, ki hogyan dönt. Külön csoportot képeznek az ajánlott levelek, a tértivevényes küldemények, és a kisebb csomagok; képeslap, távirat, magánlevél elvéve, ha akad a hivatalos tételek között.

Pár hónapja még *Árpi* is a másik oldalon állt, vagyis hol várta a megváltót a havi apanázzsal, hol meg elutasította, amikor kényelmetlen kötelességekre szólította fel. Némi gondolkodási időt kapott ugyanis a sorstól, azzal bepillantást a segélyezett világába. *Ugyan, min kellene már gondolkodni...* – üzent a külvilágnak, egyszerűsmind bántotta belvilágát e méltatlanság, s amikor csöngetett a postás, semmiféle ürüggyel be nem engedte volna. Nem bírta annak az izzadt és izzott embernek a szemébe nézni, aki előtt küldeményei révén évek óta nyitott könyv volt az élete. Leginkább azt szégyellte, hogy irigyeli, de a helyébe nem akart volna lépni. Inkább megvárta, hogy elérkezzék a délután hat óra, addigra a kapualji ládában pihent az értesítő: *jövedelempótló juttatás*. Vagy: *végzés státus megszüntetéséről*. Amikor pedig találkozott, minden alkalommal nyomott neki egy kétszázast a hallgatásért, de tisztán kivehető volt, hogy fizetési napokon egyre több dolog adódik a házbán.

Ekképpen derült fény arra, hogy akik addig égnek emelt orral jöttek-mentek a lépcsőházban, ők sem fényes jelenük okán képzelték be magukat. Némelyikük *Árpi*-hoz hasonlóan, estefelé előmerészkedett barlangjából, s kertek alatt a postahivatalba osont. *Plim... – ting... kétszázharminchármas sorszám... értesítés, kifizetés... kilenc-es ablak...* – A sorállással a való életben érezték magukat, a sietős munkás emberek

között, akiknek kisebb dolguk is nagyobb annál, mint várakozással múlatni az időt. *Plim... – ting... kétszáztizzenhetes sorszám... tizenhat várakozó ön előtt... – Az ügyfelek türelmetlenül fújtattak, az ablakok között ide-oda cikáztak, s cikizték a dolgozókat a renyhe munkavégzés miatt. Nem igaz, hogy ilyen lassan tud pecsételni... – a bőrkabátos nem kíméli a frissen szabadult középiskolást, aki hanyagul a kiírásra mutat: ezen a munkahelyen gyakoronok dolgozik. A várakozók befelé bámulnak, csodálják az ifjúság magabiztosságát, majd továbbugranak a témán.*

Micsoda véletlen, szomszéd úr, hogy mindig éppen itt futunk össze... – biccentés amúgy futtában. Bosszantó ez a fülledtség... – morgás orr alól. Nekem nincs időm erre... – (Ugyan kinek van?) – Sorsjegyet? – Az eladó sorban lévő kisasszony nem lehet tekintettel senkire, elvégre ő is jutalékból él; igazán mindegy neki, melyik káposztafej lihegi bele a képébe: nem nyert! – Árpi hazafelé jól kibosszankodja magát: soha többé nem veszek... na, jó a jövő évig... vagyis hétig... – majd átadja kedvenc hajléktalanjának a szokásos havi ötszázast, és alaposan kibeszélik, hogy vessen magára a kormány, az ENSZ és a sóhivatal összes utódintézménye, hogy potyára neveli ki porontyait. Mindezek után bujkálni sincs

értelme, s úgy tűnt, az a legény, aki jövedelempótló napokon, folyosón állva várja a kézbesítőt, sőt: fennhangon megkérdezi: *a segíjft hozta, Janikám?* – csipetnyi szünet – *Azt... –* bólint János, és a kötegni reklámújság, ajándékkupon, kerületi, területi felület, élet- és halálbiztosítás lehetőségével terhelt vállán könnyebbedik a teher.

A kézbesítő kanyala bölcsen kívárta, amíg Árpi megunja, hogy alulnézetből szemléli az életet, s megéri benne a gondolat: *mindegy mi az, csak állás legyen... –* s akkor mosolygott reá Jani postás képében. Aki hozta a hírt: *Postahivatalunkba megbízható, precíz, gyors, hideget-meleget jól tűrő munkatársat keresünk, postai kézbesítő munkakörbe. Helyismeret, szórólapos múlt előnyt jelent!* – Árpi nem sokat gondolkodott: *inkább én hordjam nekik, mint ők nekem... –* és belevágott. Viszontagságos élete folyamán addig legföljebb e-maileket kézbesített, a retrográd képeslapokról és a táviratról csak öreganyjától hallott, amint mutogatta neki a sárgult lapokat: *Haazassaagkoeteesetek alkalmaabool gratulaal, sok boldogsaagot ees boe gyermekaaldaast kivaan: Klaari ees Dezsoe. –* A korszerű posta vívmányaival sem volt egészen tisztában, utánküldés, értéknilyvánítás, nyomkövetés, értesítő, alig mondott neki valamit.

A betanításnál viszont az útvonalépítéstől kezdve a jegyzék-készítésen át, a sorsjegy-értékesítésig mindenre fölkészítették. Néhány mondat erejéig ügyfélkezelési tréningben is részesült: *türelem... pontosság... összességében pedig határozottosság... ez a hosszú távú foglalkoztatottságitka ... –* Végül történetek következnek a példaképektől a példaképekről: például Tiborról, aki kedvenc kuncsaftjainak a gáz- és kukaszámlák mellé saját költségű meglepetés-bölcsességeket is kézbesített: *Borítsd virágba az életed! A rosszaság múlandó, csak a jószág örök!* És: *Oszkáról, aki egykori szociális segítőként a cigánysorra kérte magát, hogy bejárhassa a maga el caminóját, sőt, Joliról is szólt a mese, akít évekkkel ezelőtt a lakosok vendégeltek meg nap mint nap. Végül lopás miatt kirúgták...*

Közben járnak a kezek, legkésőbb nyolc órákor muszáj útnak indulni. *Négyes körzet! Figyelem, négyes körzet! Kié? Átadó teljes egészében, mert a nagy Barbi lebetegedett, és ki kéne szórni az ő adagját is. –* Nem túlságos az érdeklődés, végül a főpostai dűlőre viszi: *önként jelentkezőt kérek, Árpi? –* közeli még a szerencse-élmény, Árpinak egyelőre nincs saját körzete, vagyis járása, ezért szalad segíteni: *kétszeer?? Kétszer kétszer is csöngetek, ha nem hallja a kedves címzett... –* tüsténkedik – s ebben maradnak. A postási hierarchia szerint könnyen előfordulhat, hogy az újoncot minden nap máshová vezényelik: új címzett, ismeretlen terep, egyenlő: hosszabb munkaidő, no borralal. *Az első két hétben este hét óra előtt nem végeztem... keresgélés... helyongás... beszélgetés...*

A gyakorlatban nyilvánvalóvá válik, hogy az adminisztrációs feladatok mellett legkényesebb a pénzek kiszállítása. *Á, az sem para... a postástáskát riasztóval látják el... –* a kíváncsi címzettek nem érik be ennyivel, kérdezősködnek tovább, ki ezért, ki meg azért. *A pénztárcát borszíjjal a táskához rögzítették, ha valaki kikapja a postás kezéből, a patronból indigó színű tinta ömlik a pénzre... ennyit mondhatok... kezicsókolom... –* Árpi már ott sincs, biccent a szembejövő kollégáknak, akik a bejárattal körzet, és a kifinomodott kapcsolattrendszer révén kettőkor már mosásuk kezeit. *Lesz ez még úgyse... –* Árpi futtában letörli homlokáról az izzadságos munkával szerzett izzadságot, alig várja, hogy rohanhasson haza, s megkezdje az otthoni második műszakot: a reggel óta felhalmozódott e-mailek és közösségi posztok feldolgozását. ●